

10 keinoa selkokirjojen saatavuuden parantamiseen

Selkopolku-hankkeen ja Selkokeskuksen yhteisessä Selkokirjat saataville -kampanjassa huomio kiinnitetään muun muassa selkokirjallisuuden tekemiseen, rakenteisiin ja näkyvyyteen.

Selkokirjat saataville -kampanjassa esitellään sekä olemassa olevia ja hyväksi havaittuja tapoja tukea selkokirjojen saatavuutta että ehdotuksia siitä, mitä olisi tärkeää tehdä tilanteen kohentamiseksi. Selkokirjat ovat selkokieliä kauno- ja tietokirjoja, joissa keskeistä on selkeä tarina, tutut sanat ja helpot kielen rakenteet sekä helppolukuinen ulkoasu. Ensisijaisesti selkokirja on kirja, joten sen pitää tarjota lukijalleen hyvä lukuelämys. Selkokirjojen saatavuuden parantaminen vaikuttaa suoraan kaikkein heikoimpien lukijoiden mahdollisuuksiin päästä osalliseksi kirjallisuudesta ja kehittää omaa lukutaitoaan.

Tällä hetkellä selkokirjoja ilmestyy vain noin 30 vuodessa. Suomessa kuitenkin yli 700 000 henkilöä tarvitsee selkokirjoja, joten tarve monipuolisille selkokirjoille on valtava. Selkokirjojen tekemistä tuetaan selkokirjallisuuden valtiovastuulla, jota jaetaan selkokirjojen kirjoittajille, kuvittajille ja kustantajille vuosittain. Avustus on peräisin opetus- ja kulttuuriministeriöstä, ja sillä on mahdollistettu selkokirjojen julkaisu Suomessa jo vuosien ajan.

Selkokirjat saataville -kampanjan 10 toimenpidettä

Selkokirjallisuuden valtiovastuun jakaminen on yksi keskeisimmistä keinoista selkokirjojen saatavuuden parantamiseen. Selkopolku-hankkeessa yläkoulut saivat uusia selkokirjoja, ja lisää tämänkin kaltaisia toimia tarvitaan. Selkokirjat ja selkokieltä tarvitsevat lukijat pitäisi muistaa sisällyttää erilaisiin kirjallisuutta ja lukutaitoa koskeviin suunnitelmiin sekä lukutaitoa ja -intoa parantaviin hankkeisiin. Selkokirjat tarvitsevat myös entistä enemmän näkyvyyttä ja lisää kustantajia.

1. Sisällytetään selkokirjat kirjallisuutta ja lukutaitoa koskeviin suunnitelmiin.
2. Hyödynnetään selkokirjoja lukutaidon kehittämisessä.
3. Lisätään selkokirjojen medianäkyvyyttä.
4. Innostetaan kustantajia julkaisemaan uusia selkokirjoja.
5. Tuetaan selkokirjojen tekijöitä jakamalla selkokirjallisuuden valtiovastusta.
6. Hankitaan kirjastoon selkokirjoja ja pidetään niitä siellä esillä.
7. Lasketaan kirjojen arvonlisävero nolnaan.
8. Varataan kuntatasolla resursseja koulukirjastoille.
9. Toteutetaan selkokirjallisuuteen liittyviä hankkeita ja yhteistöitä.
10. Nostetaan lukuintoa selkokirjallisuuden avulla.

Kaikki kampanjan toimenpiteet esitellään Selkopolku-hankkeen ja Selkokeskuksen sosiaalisen median kanavilla. Selkopolku on Suomen Kulttuurirahaston hanke, jossa lahjoitettiin Suomen yläkouluille ja TUVA-koulutuksiin yhteensä noin 80 000 selkokirjaa ja helppolukuista kirjaa. Lastenkirjainstituutti toteuttaa hankkeen. Selkokeskus on voittoa tavoittelematon asiantuntijakeskus ja osa Kehitysvammaliittoa. Selkokeskus edistää selkokielistä tiedonvälitystä ja kulttuuria sekä parantaa selkokieltä tarvitsevien ihmisten asemaa yhteiskunnassa.

Lisätiedot:

Ella Airaksinen
Asiantuntija ja selkokirjatyöryhmän sihteeri,
Selkokeskus
ella.airaksinen@kvl.fi
050 309 8466